

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2015. június 4.*

„Fellebbezés — Állami támogatás — A Magyar Állam és a MOL olaj- és gázipari társaság között a szénhidrogének kitermeléséhez kapcsolódó bányajáradék tárgyában létrejött megállapodás — A járadék mértékét megemelő utólagos jogszabály-módosítás — A járadéknak a MOL-ra nem alkalmazott emelése — A támogatást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozat — Szelektív jelleg”

A C-15/14. P. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik: L. Flynn és Talabér-Ritz K., meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2014. január 15-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

a **MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.** (székhelye: Budapest [Magyarország], képviselik: N. Niejahr Rechtsanwältin és F. Carlin barrister)

felperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger és F. Biltgen (előadó) bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. november 13-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2015. január 22-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében az Európai Bizottság az Európai Unió Törvényszéke MOL kontra Bizottság ítéletének (T-499/10, EU:T:2013:592, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék megsemmisítette a Magyarország által a MOL Nyrt. részére nyújtott C 1/09 (korábbi NN 69/08) számú állami támogatásról szóló, 2010. június 9-i 2011/88/EU bizottsági határozatot (HL 2011. L 34., 55. o.; a továbbiakban: vitatott határozat).

Jogi háttér

- 2 Magyarországon az összes bányászati tevékenységet, köztük a szénhidrogénnel kapcsolatos tevékenységeket a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: bányászati törvény) szabályozza. E törvény szerint a szabályozási hatásköröket a bányászati ügyekért felelős miniszter és a bányafelügyelet gyakorolja, amely felügyeli a bányászati tevékenységeket.
- 3 A bányászati törvény akként rendelkezik, hogy a bányászati feltárás és kitermelés két különböző jogi keretben végezhető. A bányászati törvény 8–19. §-a a „zárt területnek” minősülő területek esetében koncessziós rendszert alakít ki, amely koncessziót minden egyes zárt terület vonatkozásában pályázati eljárást követően ítélnek oda, a bányászati ügyekért felelős miniszter és a pályázaton nyertes vállalkozás által aláírt szerződés alapján. Ami a „nyílt területnek” minősülő, kitermelhető ásványi nyersanyagban előzetes becslések szerint kevésbé gazdag területeket illeti, azokon a kitermelés a bányafelügyelet által kiadott engedély alapján végezhető, amint a kérelmező megfelel a jogszabályi feltételeknek.
- 4 Az államnak fizetendő bányajáradék meghatározásának szabályait a bányászati törvény 20. §-a állapítja meg. E § (11) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bányajáradék összege az adott esettől függően a bányászati törvényben, a koncessziós szerződésben vagy a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése alapján megkötött szerződésben meghatározott százalék. E törvény 20. §-ának (2)–(7) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bányajáradék mértékét a bányászati törvény határozza meg, amennyiben a kitermelési tevékenységet a kitermelési engedély szerinti rendszerben végzik.
- 5 2008-ig a szénhidrogének, a kőolaj és a földgáz engedély alapján történő kitermeléséért fizetendő bányajáradék mértéke az 1998. január 1-jétől termelésbe állított mezők esetében a kitermelt mennyiség értékének 12%-ában volt meghatározva, illetve az 1998. január 1-jét megelőzően termelésbe állított mezők esetében olyan matematikai képlet alkalmazásával kellett levezetni, amely figyelembe vette a közüzemi gázszolgáltató által vásárolt földgáz átlagárát, a minimális mértéke azonban 12% volt.
- 6 A bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése akként rendelkezik, hogy amennyiben a tevékenységét kitermelési engedély alapján, vagyis nyílt területen lévő bányatelkeken végző bányavállalkozó az engedély kiadását követő öt éven belül nem kezdi meg a kitermelést, egy alkalommal kérheti a bányafelügyeletről e határidő legfeljebb öt évvel történő meghosszabbítását. A bányafelügyelettel történő megállapodás esetén a bányászati ügyekért felelős miniszter és a bányavállalkozó között létrejött szerződés a meghosszabbítással érintett bányatelkek vonatkozásában meghatározza a bányajáradék számításának alapjául szolgáló ásványianyag-mennyiséget, és a járadék mértékét, amelynek magasabbnak kell lennie a kérelem időpontjában alkalmazott százalékos mértéknél, de nem haladhatja meg annak 1,2-szeresét (a továbbiakban: meghosszabbítási járadék). Ha a meghosszabbítás iránti kérelem kettőnél több bányatelket érint, a meghosszabbítási járadék alkalmazását legalább ötéves időtartamra szóló szerződésben kiterjesztik a bányavállalkozó valamennyi bányatelkére (a továbbiakban: megnövelt bányajáradék). Ha a meghosszabbítás iránti kérelem ötnél több bányatelket érint, legfeljebb a megnövelt bányajáradék alapján fizetendő összeg 20%-ának megfelelő egyszeri térítés állapítható meg.

- 7 A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 2007. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban együtt: módosított bányászati törvény), amely 2008. január 8-án lépett hatályba, megváltoztatja a bányajáradék mértékét.
- 8 Így a módosított bányászati törvény 20. §-ának (3) bekezdése a következőket írja elő: az 1998. január 1-je és 2007. december 31. között termelésbe állított mezők esetében a kitermelt mennyiség értékének 30%-os mértékét; az 1998. január 1-jét megelőzően termelésbe állított földgázmezők esetében a bányászati törvény szerinti rendszerben már meglévő matematikai képlet alkalmazását, minimum azonban 30% mértékű járadékot; az olyan mezők esetében pedig, amelyeken a termelés 2008. január 1-je után kezdődött, a kitermelt kőolaj vagy földgáz mennyiségétől függően differenciált mértékű bányajáradék alkalmazását, vagyis 12%-ot, ha a kitermelt földgáz mennyisége évente a 300 millió m³-t, kőolaj esetében az 50 kt-t nem haladja meg; 20%-ot a 300 és 500 millió m³ közötti földgáztermelés, valamint az 50 és 200 kt közötti kőolajtermelés esetén, és 30%-ot az 500 millió m³-t meghaladó földgáztermelés és a 200 kt-t meghaladó kőolajtermelés esetén. Végül a kitermelés megkezdésének időpontjától függetlenül valamennyi mező esetében a fizetendő bányajáradék mértéke 3 százalékponttal emelkedik, ha a Brent kőolaj ára meghaladja a 80 amerikai dollárt (USD), illetve 6 százalékponttal, ha ez az ár meghaladja a 90 USD-t.
- 9 Az egyes adó- és járuléktörvények módosításáról szóló 2008. évi LXXXI. törvény 235. §-a akként módosítja a bányászati törvényt, hogy az 1998. január 1-je és 2007. december 31. között termelésbe állított mezők esetében a bányajáradék mértékét, valamint az 1998. január 1-jét megelőzően termelésbe állított földgázmezők esetében fizetendő bányajáradék minimális mértékét 12%-ra szállítja le. E módosítás 2009. január 23-án lépett hatályba.

A jogvita alapját képező tényállás

- 10 A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban: MOL) Budapesten (Magyarország) székhellyel rendelkező olyan társaság, amelynek fő tevékenységei a következők: kőolaj, földgáz és gázipari termékek feltárása és gyártása; kőolajtermékek kis- és nagykereskedelmi szintű szállítása, tárolása és forgalmazása; földgázszállítás, valamint olefinek és poliolefinek előállítása és értékesítése.
- 11 2005. szeptember 19-én a MOL tizenkét olyan szénhidrogénmezőre vonatkozóan kérte a bányászati jogainak meghosszabbítását, amely tekintetében kitermelési engedélyt adtak ki, és amelyen még nem kezdték meg a kitermelést.
- 12 2005. december 22-én a bányászati ügyekért felelős miniszter és a MOL a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése alapján meghosszabbítási megállapodást írt alá (a továbbiakban: 2005. évi megállapodás), amely öt évvel meghosszabbítja az e tizenkét mezőn történő kitermelés megkezdésének határidejét, és a következőképpen határozza meg a MOL által az állam részére fizetendő meghosszabbítási járadékot: $12\% \times 1,050$ az első évre, vagyis 12,600%; $12\% \times 1,038$ a második évre, vagyis 12,456%; $12\% \times 1,025$ a harmadik évre, vagyis 12,300%, valamint $12\% \times 1,020$ a negyedik és az ötödik évre, vagyis 12,240%.
- 13 A 2005. évi megállapodás 4. pontja értelmében a megnövelt bányajáradékot a megállapodás hatálybalépésének időpontjától számított tizenöt éven át a MOL minden, a kitermelési engedély hatálya alatt már termelésbe állított mezőjére alkalmazni kell, vagyis 44 olyan szénhidrogénmezőre, amelyeken a termelést 1998. január 1-jét követően kezdték meg, valamint 93 olyan földgázmezőre, amelyeken a termelést ezen időpontot megelőzően kezdték meg. A meghosszabbítási időszak ötödik éve szerinti megnövelt bányajáradék mértéke a tizenötödik évig alkalmazandó. A földgázmezőket illetően az ötéves meghosszabbítás során az egyes évekre megállapított növelési együtthatót kell alkalmazni a bányászati törvény 20. §-a (3) bekezdésének b) pontjában megállapított matematikai képletre, azzal, hogy az ötödik évre vonatkozó növelési együttható a tizenötödik évig alkalmazandó.

- 14 A 2005. évi megállapodás 6. pontja 20 milliárd magyar forint (HUF) egyszeri térítés fizetéséről rendelkezik.
- 15 A 2005. évi megállapodás 9. pontja akként rendelkezik, hogy a meghosszabbítási járadék mértéke, a megnövelt bányajáradék mértéke, a számítási alap, a százalékos kulcs, és bármely, e járadék összegét meghatározó tényező a 2005. évi megállapodás időbeli hatálya alatt kizárólag e megállapodás rendelkezései szerint kerülhet megállapításra, továbbá hogy a 2005. évi megállapodás időbeli hatálya alatt változatlanul az e megállapodásban rögzített mérték marad.
- 16 A 2005. évi megállapodás a 11. pontja megtiltja, hogy a felek egyoldalúan megszüntessék a 2005. évi megállapodást, kivéve azt az esetet, ha harmadik személy 25%-ot meghaladó befolyást szerez a MOL-ban. E 11. pont azt is kimondja, hogy az említett megállapodás a bányafelügyelet határozatának jogerőre emelkedésével lép hatályba. E határozatot 2005. december 23-án hozták meg, ami azzal a joghatással jár, hogy megerősítette a tizenkét szénhidrogénmező esetében a kitermelés megkezdésére megállapított határidő meghosszabbítását, valamint a MOL által fizetendő és a 2005. évi megállapodásban meghatározott térítéseket.
- 17 Miután 2007. november 14-én panaszt nyújtottak be hozzá, a Bizottság 2009. január 13-i levelében értesítette a magyar hatóságokat azon határozatáról, hogy megindítja az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást a 2005. évi megállapodással kapcsolatban, amely állítólag mentesítette a MOL-t a módosított bányászati törvényből eredő bányajáradék-emelés alól. A Bizottságnak az volt a véleménye, hogy a 2005. évi megállapodás és a módosított bányászati törvény rendelkezései egyazon intézkedés (a továbbiakban: vitatott intézkedés) keretébe illeszkedtek, amely azzal a hatással járt, hogy a MOL-nak illetéktelen előnyt biztosított, ezáltal pedig az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősült. 2009. április 9-i levelében Magyarország megtette a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozattal kapcsolatos észrevételeit, amelyekben vitatta, hogy az említett intézkedés állami támogatásnak minősülne.
- 18 A MOL és a Magyar Bányászati Szövetség által benyújtott észrevételeket, valamint azt követően, hogy Magyarország 2009. szeptember 21-én és 2010. január 12-én elküldte a Bizottság által kért dokumentumokat, a Bizottság 2010. június 9-én elfogadta a vitatott határozatot, amely szerint a vitatott intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett, a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősült, Magyarországnak pedig a MOL-lal vissza kellett térítenie a támogatást.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 19 A Törvényszék Hivatalához 2010. október 8-án benyújtott keresetlevelével a MOL elsődlegesen a vitatott határozat megsemmisítése, másodlagosan pedig e határozat annyiban történő megsemmisítése iránt indított keresetet, amennyiben az elrendeli az érintett összegek visszatéríttetését.
- 20 Keresetének alátámasztása érdekében a MOL három jogalapra hivatkozott, amelyeket az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének és az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdésének, valamint az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 1. cikke b) és v) pontjának, továbbá 14. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított.
- 21 Az első jogalap keretében a MOL a vitatott intézkedés állami támogatásnak minősítését vitatta.
- 22 A Törvényszék e jogalapon belül különösen a második érvet vizsgálta, amely arra vonatkozott, hogy a vitatott intézkedés nem szelektív jellegű. E tekintetben a Törvényszék először is a megtámadott ítélet 54. pontjában megállapította, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének alkalmazása annak meghatározását követeli meg, hogy adott jogrendszer keretében az állami intézkedés alkalmas-e arra,

hogy „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését” előnyben részesítsen olyan más vállalkozásokkal vagy árukkal szemben, amelyek az említett jogrendszer által követett célra tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben vannak.

- 23 Ezt követően, a megtámadott ítélet 62. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a jelen ügyben vitatott intézkedés két elemből áll, vagyis egyrészt a 2005. évi megállapodásból, amely a MOL valamennyi, termelésbe állított vagy meghosszabbítással érintett mezője vonatkozásában a megállapodás időtartamának mind a tizenöt évre meghatározza a bányajáradék mértékét, másrészt pedig a módosított bányászati törvényből, amely a kitermelési engedély hatálya alá tartozó összes szénhidrogénmező esetében megnöveli a bányajáradékot, anélkül hogy olyan rendelkezést tartalmazna, amely a már meghosszabbítási megállapodás tárgyát képező mezőkre vonatkozik.
- 24 Végül a megtámadott ítélet 63. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a 2005. évi megállapodás értelmében meghatározott, mind a már termelésbe állított, mind pedig a kitermelési engedély meghosszabbításával érintett mezőkre irányadó járadékok magasabbak voltak, mint a megállapodás megkötésének időpontjában a jogszabály által előírt járadékok, ebből pedig arra a következtetésre jutott, hogy a megállapodás nem tartalmazott az EUMSZ 107. cikk értelmében vett állami támogatási elemet.
- 25 Ezenkívül a megtámadott ítélet 64. és 65. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy ha az állam valamely gazdasági szereplővel olyan megállapodást köt, amely nem tartalmaz az EUMSZ 107. cikk értelmében vett állami támogatási elemet, az a körülmény, hogy az ilyen megállapodás külső feltételei utóbb akként változnak, hogy e gazdasági szereplő előnyösebb helyzetbe kerül, nem lehet elegendő ahhoz, hogy a megállapodást és a külső feltételeinek utólagos módosítását együttesen állami támogatásnak lehessen tekinteni.
- 26 Ezzel szemben a megtámadott ítélet 66. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy más a helyzet, ha a megkötött megállapodás kikötéseit az állam szelektív módon kínálta fel egy vagy több gazdasági szereplőnek, nem pedig az általános hatályú jogszabályból eredő és valamennyi gazdasági szereplőre irányadó objektív kritériumok alapján. A Törvényszék ugyanakkor pontosította, hogy az a körülmény, hogy csupán egyetlen gazdasági szereplő kötött ilyen típusú megállapodást, többek között abból is következhet, hogy az összes többi gazdasági szereplőnek nem állt érdekében ilyen megállapodás megkötése, vagyis e körülmény nem elegendő e megállapodás szelektív jellegének alátámasztásához.
- 27 Végül a megtámadott ítélet 67. pontjában a Törvényszék emlékeztetett arra, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából több elem társítása is állami támogatásnak minősíthető, ha ezek az elemek az időbeli sorrendjükre, a céljukra és a vállalkozás e beavatkozások időpontjában fennálló helyzetére tekintettel olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy nem lehet azokat elválasztani (lásd ebben az értelemben: Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság és Bizottság kontra Franciaország és társai ítélet, C-399/10 P és C-401/10 P, EU:C:2013:175, 103. és 104. pont).
- 28 A Törvényszék ebből azt vezette le, hogy az elemeknek a Bizottság által a vitatott határozatban hivatkozotthoz hasonló társítása állami támogatásnak minősíthető, amennyiben az állam a piacon már jelen lévő egy vagy több gazdasági szereplő védelmében jár el oly módon, hogy a megállapodás egész időtartamára garantált járadékmértékeket biztosító megállapodást köt velük, ennek során pedig az a szándéka, hogy a járadék mértékének növelésével utólag oly módon gyakorolja a szabályozási hatáskörét, hogy a többi piaci szereplő hátrányos helyzetbe kerüljön, akár a megállapodás megkötésének időpontjában a piacon már jelen lévő gazdasági szereplőkről, akár pedig újabb gazdasági szereplőkről legyen szó.
- 29 A Törvényszék a fenti megfontolások alapján vizsgálta meg, hogy a Bizottság a jelen esetben helyesen állapította-e meg a vitatott intézkedés szelektív jellegét.

- 30 Először is, a megtámadott ítélet 70–73. pontjában a Törvényszék a 2005. évi megállapodás megkötésének jogi háttérét elemezte. E tekintetben megállapította, hogy a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése – amely lehetővé teszi a bányászati jogok meghosszabbításának kérelmezését – nem tűnik szelektív jellegű rendelkezésnek, továbbá e rendelkezésből nem tűnik ki az sem, hogy a magyar hatóságok megtagadhatnák az ilyen megállapodás megkötésére irányuló tárgyalások megkezdését. A Törvényszék azt is megállapította, hogy még ha az említett rendelkezés ki is mondja, hogy minden bányavállalkozó kérheti a bányászati jogainak meghosszabbítását, az ilyen vállalkozó dönthet úgy is, hogy nem terjeszt elő meghosszabbítás iránti kérelmet, illetve nem fogadja el a magyar hatóságok által javasolt mértékeket, vagyis nem jön létre semmilyen megállapodás.
- 31 A magyar hatóságokat a meghosszabbítási járadék mértékével – amely adott esetben a megnövelt bányajáradék mértékét is meghatározza – kapcsolatban a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése alapján megillető mérlegelési mozgásteret illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 72. pontjában úgy ítélte meg, hogy az ilyen mérlegelési mozgásteret nem lehet kötelezően úgy tekinteni, hogy az bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését másokhoz képest előnyben részesítene, ezáltal pedig a megkötött meghosszabbítási megállapodásoknak szelektív jellegűt kölcsönözne, mivel e mérlegelési mozgásteret olyan különböző tényezők igazolhatják, mint a meghosszabbítással érintett mezők száma, valamint e mezőknek a már termelésbe állított mezőkhöz képest fennálló becsült jelentősége.
- 32 A jelen ügyet illetően a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdésében biztosított mérlegelési mozgástér jellegénél fogva lehetővé teszi a közigazgatásnak, hogy megóvja a gazdasági szereplők közötti egyenlő bánásmódot aszerint, hogy e gazdasági szereplők hasonló vagy eltérő helyzetben vannak, amennyiben a közigazgatás a járadékra vonatkozó javaslatait az egyes előterjesztett meghosszabbítás iránti kérelmek jellemzőihez igazíthatja, továbbá hogy e mérlegelési mozgástér olyan objektív kritériumokkal körülírt mérlegelési jogkör kifejezéseként jelenik meg, amelyek nem idegenek a járadékoknak a szóban forgó szabályozás által megállapított rendszerétől. A Törvényszék szerint az említett mérlegelési mozgástér jellegét tekintve különbözik attól az esettől, amelyben az ilyen mozgástér gyakorlása a valamely gazdasági szereplő javát szolgáló előny biztosításához kötődik, mivel a jelen esetben e mérlegelési mozgástér a gazdasági szereplőkre háruló további teher kiegyensúlyozására szolgál annak érdekében, hogy figyelembe vegye az egyenlő bánásmód elvéből eredő követelményeket.
- 33 Ezenkívül a megtámadott ítélet 73. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdéséből kitűnik, hogy a meghosszabbítási járadék mértékét, adott esetben pedig a megnövelt bányajáradék mértékét kizárólag a meghosszabbítási megállapodás határozza meg, a bányászati törvény 20. cikkének (11) bekezdésével összhangban.
- 34 A megtámadott ítélet 74. pontjában a Törvényszék a fentiekből azt a következtetést vonta le, hogy az a körülmény, hogy az érvényesség évei szerint meghatározott mértékek tárgyalás eredményei, nem elegendő ahhoz, hogy a 2005. évi megállapodást szelektív jellegűvé tegye, és ez csak akkor lett volna másképp, ha a magyar hatóságok az e megállapodáshoz vezető tárgyalások során akként éltek volna a mérlegelési mozgásterükkel, hogy a MOL-t előnyben részesítik azáltal, hogy a kitermelési engedély meghosszabbítása esetén történő járadéknövelés célját figyelembe véve objektív indokok nélkül fogadnak el alacsony szintű járadékot, mindezt pedig az összes többi olyan gazdasági szereplő hátrányára, amelyek megpróbálták meghosszabbítani a bányászati jogait, illetve ilyen gazdasági szereplő hiányában olyan konkrét valószínűsítő körülmények fennállása mellett, amelyek alátámasztják a MOL-nak biztosított indokolatlanul előnyös elbánást.
- 35 Másodszor, a Törvényszék azt vizsgálta meg, hogy a Bizottság bizonyította-e a 2005. évi megállapodás szelektív jellegét, tekintettel különösen arra a záradékra, amely a megállapodás időtartamának mind a tizenöt évére a megnövelt bányajáradék konkrét mértékét írja elő, valamint arra a záradékra, amely akként rendelkezik, hogy e mértékek változatlanok maradnak.

- 36 E tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 76. pontjában mindenekelőtt emlékeztetett arra, hogy a bányászati törvény általános megfogalmazást tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy mely vállalkozások részesülhetnek az e törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése szerinti rendelkezések előnyeiben. A Törvényszék a megtámadott ítélet 77. pontjában azt is megállapította, hogy a Bizottság a vitatott határozatban annak kijelentésére szorítkozott, hogy a MOL ténylegesen az egyetlen olyan vállalkozás volt, amely a szénhidrogének ágazatában meghosszabbítási megállapodást kötött. Márpedig – a Törvényszék szerint – ez azzal is magyarázható, hogy a többi gazdasági szereplő nem tanúsított ez iránt érdeklődést, vagyis nem terjesztettek elő meghosszabbítás iránti kérelmet, illetve a feleknek nem sikerült megállapodniuk a meghosszabbítási járadék mértékéről. A Törvényszék ebből azt vezette le, hogy ez utóbbi két esetben, mivel a bányászati törvény által a meghosszabbítási megállapodás megkötésének alapjául meghatározott kritériumok objektívek, és minden, e kritériumoknak megfelelő potenciálisan érdekelt gazdasági szereplőre alkalmazandók, a 2005. évi megállapodás megkötése nem tekinthető szelektív jellegűnek.
- 37 Másfelől a megtámadott ítélet 78. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a MOL és Magyarország azáltal, hogy a 2005. évi megállapodás érvényességi időtartamának mind a tizenöt évére rögzítette a megnövelt bányajáradék mértékét, és kikötötte, hogy e mértékek változatlanok maradnak, a bányászati törvény 26/A. §-a (5) bekezdésében és 20. §-a (11) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazására szorítkozott.
- 38 Ezt követően, a megtámadott ítélet 79. pontjában a Törvényszék hangsúlyozta, hogy a 2005. évi megállapodás értelmében kikötött mértékek a MOL kitermelési engedély alapján már termelésbe állított valamennyi mezőjére irányadók, vagyis 44 szénhidrogénmezőre és 93 földgázmezőre, míg a meghosszabbítás csak 12 olyan másik mezőt érint, amelyeket a megállapodás megkötésének időpontjában még nem állítottak termelésbe. Ezért azt, hogy a növelési együttható az 1,2 felső határ alatt, különösen pedig 1,02 és 1,05 között helyezkedik el, objektíve magyarázhatja, hogy a meghosszabbítással érintett mezők csekély jelentőségűek a 2005-ben már termelésbe állított mezőkhöz képest. Márpedig, mivel a Bizottság nem vizsgálta e vonatkozást, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozatból nem következik semmilyen valószínűsítő körülmény, amely alátámaszthatná, hogy a MOL indokolatlanul kedvező elbánásban részesült, és nem feltételezhető, hogy a MOL-nak a potenciálisan hasonló helyzetben lévő minden más vállalkozáshoz képest kedvező elbánáshoz lett volna joga.
- 39 Végül a megtámadott ítélet 80. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy jóllehet a Bizottság említést tett a bányavállalkozók által a szilárd ásványi nyersanyagok ágazatában kötött egyéb meghosszabbítási megállapodásokról, e megállapodások tárgyában nem próbált meg részletesebb információkat beszerezni a magyar hatóságoktól, és e megállapodásokat nem vette figyelembe a vitatott határozatban, amelyből egyébként kitűnik, hogy a vitatott intézkedés szelektív jellege a 2005. évi megállapodás szelektivitásából ered, nem pedig a kitermelt ásványi nyersanyagok jellegéből, az ásványi nyersanyagok e kategóriáira vonatkozó járadékok mértékéből, vagy abból a körülményből, hogy e mértékeket utóbb nem módosították. A Törvényszék ebből azt vezette le, hogy a Bizottság az általa követett megközelítés során nem vett figyelembe minden olyan körülményt, amely lehetővé tette volna számára annak mérlegelését, hogy a 2005. évi megállapodás a MOL vonatkozásában szelektív volt-e, tekintettel az egyéb olyan meghosszabbítási megállapodások által teremtett helyzetre, amelyeket szintén a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése alapján kötöttek.
- 40 E megfontolások összességére tekintettel a Törvényszék a megtámadott ítélet 81. pontjában megállapította, hogy a 2005. évi megállapodás szelektív jellege nem tekinthető bizonyítottnak.
- 41 Ezenkívül a megtámadott ítélet 82. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a járadékoknak a módosított bányászati törvény – amely 2008-ban lépett hatályba – értelmében történő emelésére a kőolaj világpiaci árának emelkedésével összefüggésben került sor. A Törvényszék ebből azt vezette le,

hogy mivel a Bizottság nem hivatkozott arra, hogy a 2005. évi megállapodást a bányajáradékok emelkedésére számítva kötötték volna meg, e megállapodásnak és a módosított bányászati törvénynek a társítása jogszerűen nem minősíthető az EUMSZ 107. cikk értelmében vett állami támogatásnak.

- 42 Következésképpen a Törvényszék helyt adott a MOL keresetének és megsemmisítette a vitatott határozatot.

A fellebbezésről

- 43 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a Bizottság egyetlen jogalapra hivatkozik, amelyet az abban megnyilvánuló téves jogalkalmazásra alapít, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte és alkalmazta az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott szelektivitási feltételt.
- 44 A jogalap négy részre tagolódik.

Előzetes észrevételek

- 45 Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerint, ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- 46 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a fenti rendelkezés értelmében vett állami támogatásként minősítéshez az e rendelkezésben meghatározott valamennyi feltételnek teljesülnie kell (lásd: Bizottság kontra Deutsche Post ítélet, C-399/08 P, EU:C:2010:481, 38. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint tehát ahhoz, hogy valamely állami intézkedést az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak lehessen minősíteni, először is állami beavatkozásról vagy állami forrásból történő beavatkozásról kell hogy szó legyen, másodszor ennek a beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, harmadszor a kedvezményezettjét szelektív előnyben kell részesítenie, negyedszer pedig torzítania kell a versenyt vagy a verseny torzításával kell fenyegetnie (lásd: Bizottság kontra Deutsche Post ítélet, C-399/08 P, EU:C:2010:481, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 A jelen ügyben csak a harmadik feltétel értelmezését és alkalmazását vonják kétségbe, amely feltétel szerint a szóban forgó intézkedésnek szelektív előnyben kell részesítenie a kedvezményezettjét.

Az egyetlen jogalap első részéről

A felek érvei

- 49 A Bizottság a Törvényszék által lefolytatott azon elemzést kifogásolja, amely a 2005. évi megállapodás megkötésének jogi hátterére, különösen pedig a magyar hatóságoknak azzal kapcsolatban biztosított mérlegelési mozgástérre vonatkozik, hogy kössenek-e, vagy sem meghosszabbítási megállapodást, továbbá milyen legyen a járadékok e megállapodásban általuk meghatározott mértéke.
- 50 Először is, a Bizottság azt állítja, hogy a meghosszabbítási megállapodás megkötését illetően a magyar hatóságoknak biztosított mérlegelési mozgástérre vonatkozó, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 70–74. és 79–81. pontjában lefolytatott vizsgálat jogilag téves.

- 51 A Törvényszék ugyanis nem állapította meg, hogy a magyar hatóságok valamely tárgyalást követően kötelesek lennének meghosszabbítási megállapodást kötni, hanem a megtámadott ítélet 57. pontjában kimondta, hogy Magyarország szerint „az ilyen meghosszabbítási megállapodás megkötése [...] nem kötelező”, majd ugyanezen ítélet 77. pontjában megállapította, hogy az a körülmény, hogy a MOL volt az egyetlen olyan szénhidrogén-termelő, amely meghosszabbítási megállapodást kötött, azzal is magyarázható, hogy a feleknek nem sikerült megállapodniuk a meghosszabbítási járadék mértékéről.
- 52 A Bizottság szerint tehát a megtámadott ítéletből kitűnik, hogy a bányászati törvény a meghosszabbítási megállapodás megkötésének jóváhagyását vagy elutasítását lehetővé tevő olyan mérlegelési mozgásteret biztosít a magyar hatóságoknak, amely nincs objektív kritériumoknak alávetve, ezért pedig szelektív jellegű. A Bizottság ezenkívül úgy véli, hogy e tekintetben nem releváns az a körülmény, hogy – mint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 71. pontjában megállapította – a bányavállalkozóknak választási lehetőségük van abban a kérdésben, hogy kérnek-e meghosszabbítást, vagy sem.
- 53 Következésképpen a Bizottság szerint felül kell vizsgálni a Törvényszék által a megtámadott ítélet 83. pontjában levont azon következtetést, amely szerint a vitatott intézkedés szelektív jellege nem bizonyított.
- 54 A Bizottság szerint e következtetés ugyanis ellentmond a Bíróság ítélkezési gyakorlatának, különösen pedig a Franciaország kontra Bizottság ítéletnek (C-241/94, EU:C:1996:353, 23. és 24. pont), amelyben a Bíróság megállapította, hogy a szóban forgó rendszer a céljánál és általános szerkezeténél fogva alkalmas volt arra, hogy bizonyos vállalkozásokat másoknál kedvezőbb helyzetbe hozzon, mivel a hatáskörrel rendelkező hatóságot olyan diszkrecionális jogkör illette meg, amely lehetővé tette számára, hogy a pénzügyi beavatkozását olyan különböző megfontolások szerint alakítsa, mint különösen a kedvezményezettek megválasztása, valamint a pénzügyi beavatkozás összege és annak feltételei. E következtetés figyelmen kívül hagyja a P-ítéletet is (C-6/12, EU:C:2013:525, 27. pont), amelyben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy amennyiben a nemzeti szabályozás a szóban forgó intézkedés alkalmazásának részletes szabályait illetően mérlegelési jogkört biztosít a nemzeti hatóságoknak, az említett hatóságok határozatai csak akkor nem foglalnak magukban szelektivitást, ha e mérlegelési jogkört olyan objektív kritériumok korlátozzák, amelyek nem kapcsolódnak a kérdéses szabályozás által kialakított rendszerhez.
- 55 Másodszor, a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék elemzése azért is téves, mert figyelmen kívül hagyja a magyar hatóságokat megillető, a bányajáradéknak a meghosszabbítási megállapodásban általuk meghatározott mértékére vonatkozó diszkrecionális jogkört. Márpedig e diszkrecionális jogkör a Bizottság szerint szelektívvé teheti a 2005. évi megállapodást.
- 56 A Bizottság szerint a Törvényszék által a megtámadott ítélet 72. pontjában hivatkozott azon indokok, amelyek szerint az említett mérlegelési mozgáster jellegénél fogva lehetővé teszi a közigazgatásnak, hogy megóvja a gazdasági szereplők közötti egyenlő bánásmódot, a nemzeti jogszabályi háttérben nem olyan tényezőkként jelennek meg, amelyek meghatároznák, hogy a bányajáradékot milyen mértékben kell növelni, vagyis csupán feltételezéseknek minősülnek. Következésképpen a Törvényszék figyelmen kívül hagyta a Bíróság ítélkezési gyakorlatát, különösen a következő ítéleteket: Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-241/94, EU:C:1996:353), Ecotrade-ítélet (C-200/97, EU:C:1998:579), Piaggio-ítélet (C-295/97, EU:C:1999:313), DM Transport ítélet (C-256/97, EU:C:1999:332), P-ítélet (C-6/12, EU:C:2013:525), Ministerio de Defensa és Navantia ítélet (C-522/13, EU:C:2014:2262), valamint British Telecommunications kontra Bizottság ítélet (C-620/13 P, EU:C:2014:2309).
- 57 A Bizottság ezenkívül azt állítja, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 72. pontjában tett megállapítással ellentétben az, hogy a 2005. évi megállapodás a megkötésének időpontjában terhet jelentett a MOL-nak, nem szünteti meg annak szelektív jellegét.

- 58 A MOL vitatja a Bizottság érvelését, egyrészt azt állítva, hogy a megtámadott ítéletből nem következik, hogy a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése mérlegelési mozgásteret biztosítana a magyar hatóságoknak a meghosszabbítási megállapodás megkötését illetően, másrészt pedig azt, hogy a Bizottság által hivatkozott ítélkezési gyakorlat a jelen esetben nem releváns.

A Bíróság álláspontja

- 59 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy – mint azt a főtanácsnok az indítványának 47. pontjában megjegyezte – a szelektivitásnak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdéséből eredő követelményét világosan el kell határolni a gazdasági előny egyidejű kimutatásától, mivel ha a Bizottság feltárta a tágabb értelemben vett, közvetlenül vagy közvetetten valamely intézkedésből eredő előny fennállását, még azt is bizonyítania kell, hogy ez az előny kifejezetten egy vagy több vállalkozásnak kedvez. Ennek érdekében a Bizottság feladata különösen annak bizonyítása, hogy a szóban forgó intézkedés különbségtételt vezet be az elérni kívánt célra tekintettel hasonló helyzetben lévő vállalkozások között. Szükséges tehát, hogy az előnyt szelektív módon biztosítsák, továbbá hogy az alkalmas legyen arra, hogy bizonyos vállalkozásokat másoknál kedvezőbb helyzetbe hozzon.
- 60 Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a szelektivitás követelménye különbözik attól függően, hogy a szóban forgó intézkedést általános támogatási programként vagy egyedi támogatásként alakították ki. Ez utóbbi esetben a gazdasági előny azonosítása főszabály szerint lehetővé teszi a szelektivitásának vélelmezését. Ezzel szemben az általános támogatási programok vizsgálata során meg kell határozni, hogy a szóban forgó intézkedés annak megállapítása ellenére, hogy általános jellegű előnyt biztosít, ezt bizonyos vállalkozások vagy bizonyos tevékenységi ágazatok kizárólagos előnyére teszi-e.
- 61 Ebből következik, hogy a jelen ügyben vitatott intézkedés szelektivitásának megállapításához a megfelelő összehasonlítási tényezőt annak vizsgálata jelentette, hogy a bányászati jogok meghosszabbításáról szóló megállapodás megkötésére és feltételeinek meghatározására irányuló, a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdésében szabályozott eljárás a szóban forgó rendszer jellegével és szerkezetével nem igazolható különbségtételt vezet-e be az olyan gazdasági szereplők között, amelyek az elérni kívánt célra tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben vannak.
- 62 E megfontolásokból eredően a jelen ügyet világosan meg kell különböztetni a Törvényszék által a 2005. évi megállapodás jogi háttérére vonatkozóan lefolytatott elemzés bírálatára irányuló bizottsági érvelés alátámasztása érdekében hivatkozott és a jelen ítélet 54. és 56. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat alapjául szolgáló ügyektől.
- 63 Az említett ügyek ugyanis a nemzeti jog olyan rendelkezéseire vonatkoznak, amelyek adó- vagy egyéb díjkedvezményeket biztosítanak (Franciaország kontra Bizottság ítélet, C-241/94, EU:C:1996:353; Piaggio-ítélet, C-295/97, EU:C:1999:313; DM Transport ítélet, C-256/97, EU:C:1999:332; P-ítélet, C-6/12, EU:C:2013:525; Ministerio de Defensa és Navantia ítélet, C-522/13, EU:C:2014:2262, valamint British Telecommunications kontra Bizottság ítélet, C-620/13 P, EU:C:2014:2309), vagy akár a fizetéseképtelenséggel összefüggésben eltéréseket engednek (Ecotrade-ítélet, C 200/97, EU:C:1998:579).
- 64 Márpedig, mint azt a főtanácsnok az indítványának 86. pontjában megjegyezte, alapvető különbség áll fenn egyrészt a mentességeket vagy kedvezményeket biztosító általános programok – amelyekből *per definitionem* előny származik – szelektivitásának vizsgálata, másrészt pedig a további díjak kiszabását előíró fakultatív nemzeti jogi rendelkezések szelektivitásának vizsgálata között. Abban az esetben, ha a nemzeti hatóságok a gazdasági szereplők közötti egyenlő bánásmód megóvása érdekében ilyen díjakat szabnak ki, a pusztán tény, hogy az említett hatóságok bizonyos, törvényben meghatározott – és a Bizottság fellebbezésében állítottakkal ellentétben nem korlátlan – mérlegelési mozgásterrel rendelkeznek, nem elegendő az adott program szelektivitásának megállapításához.

- 65 Következésképpen meg kell állapítani egyrészt, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 72. pontjában helyesen állapította meg, hogy a jelen ügyben vizsgált mérlegelési mozgástér a gazdasági szereplőkre háruló további teher kiegyensúlyozására szolgál annak érdekében, hogy figyelembe vegye az egyenlő bánásmód elvéből eredő követelményeket, vagyis jellegét tekintve különbözik attól az esettől, amelyben az ilyen mozgástér gyakorlása egy meghatározott gazdasági szereplő javát szolgáló előny biztosításához kötődik.
- 66 Másrészt, nem kifogásolható megalapozottan a Törvényszékkel szemben, hogy tévesen alkalmazta volna a jogot, amikor a megtámadott ítélet 74. pontjában megállapította, hogy az a tény, hogy a 2005. évi megállapodás érvényességének évei szerint meghatározott mértékek tárgyalás eredményei, nem elegendő ahhoz, hogy e megállapodást szelektív jellegűvé tegye, és ez csak akkor lett volna másképp, ha a magyar hatóságok akként éltek volna a mérlegelési mozgásterükkel, hogy a MOL-t előnyben részesítik azáltal, hogy a kitermelési engedély meghosszabbítása esetén történő járadéknövelés célját figyelembe véve objektív indokok nélkül fogadnak el alacsony szintű járadékot, mindezt pedig az összes többi olyan gazdasági szereplő hátrányára, amelyek megpróbálták meghosszabbítani a bányászati jogukat, illetve ilyen gazdasági szereplő hiányában olyan konkrét valószínűsítő körülmények fennállása mellett, amelyek alátámasztják a MOL-nak biztosított indokolatlanul előnyös elbánást.
- 67 Hasonlóképp, annak eldöntése érdekében, hogy a Bizottság bizonyította-e a 2005. évi megállapodás szelektív jellegét, a Törvényszék egyrészt a megtámadott ítélet 79. pontjában elemezte az e megállapodás értelmében kikötött mértékeket, és megállapította, hogy a vitatott határozatból nem következik semmilyen valószínűsítő körülmény, amely alátámaszthatná, hogy a felperes indokolatlanul kedvező elbánásban részesült, következésképpen pedig nem feltételezhető, hogy a MOL-nak a megtámadott ítélet 54. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett, az övéhez potenciálisan hasonló helyzetben lévő minden más vállalkozáshoz képest kedvező elbánáshoz lett volna joga.
- 68 Másrészt, a megtámadott ítélet 80. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy jöllehet a Bizottság említést tett arról, hogy a szilárd ásványi nyersanyagok ágazatában voltak egyéb meghosszabbítási megállapodások is, e megállapodásokat nem vette figyelembe, ezáltal pedig nem volt tekintettel minden olyan körülményre, amelyek révén módjában állt volna mérlegelni, hogy a 2005. évi megállapodás a MOL vonatkozásában szelektív volt-e, tekintettel a bányászati jogok meghosszabbításáról szóló egyéb olyan megállapodások által teremtett helyzetre, amelyeket szintén a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdése alapján kötöttek.
- 69 A megtámadott ítélet 70–74. és 79–80. pontjában lefolytatott elemzés eredményeként a Törvényszék ugyanezen ítélet 81. pontjában helyesen állapíthatta meg, hogy figyelembe véve először is a bányászati jogok meghosszabbításáról szóló megállapodások megkötését szabályozó jogi háttér szelektív jellegének hiányát, valamint a mérlegelési mozgástér biztosítását igazoló megfontolásokat, másodsor pedig bármi olyan valószínűsítő körülmény hiányát, amely szerint e hatóságok a hasonló helyzetben lévő minden más vállalkozáshoz képest kedvezőbb elbánásban részesítették volna a MOL-t, a 2005. évi megállapodás szelektív jellege nem tekinthető bizonyítottnak.
- 70 E megfontolások összességét figyelembe véve meg kell állapítani, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 70–74. és 79–81. pontjában a 2005. évi megállapodás megkötését szabályozó jogi háttérrel vizsgálta.
- 71 Következésképpen az egyetlen jogalap első részét megalapozatlanként el kell utasítani.

Az egyetlen jogalap második részéről

A felek érvei

- 72 A Bizottság azt állítja, hogy amikor a Törvényszék a megtámadott ítélet 76–78. pontjában úgy ítélte meg, hogy az objektív kritériumok alkalmazása szükségképpen kizár bármilyen szelektív jelleget, figyelmen kívül hagyta a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatát, amely szerint az, hogy objektív kritériumokra támaszkodnak annak eldöntése során, hogy bizonyos vállalkozások valamely nemzeti intézkedés hatálya alá tartoznak-e, nem feltétlenül eredményezi a szelektivitás hiányának megállapítását (lásd ebben az értelemben: Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-409/00, EU:C:2003:92, 49. pont; GEMO-ítélet, C-126/01, EU:C:2003:622, 35. és 39. pont).
- 73 A Bizottság szerint ezért felül kell vizsgálni a megtámadott ítélet 76–78. pontját, valamint a Törvényszék által e pontok alapján ugyanezen ítélet 81. és 83. pontjában levont azon következtetést, amely szerint a 2005. évi megállapodás és a vitatott intézkedés szelektív jellege nem tekinthető bizonyítottnak.
- 74 A MOL azt állítja, hogy a Bizottság érvelése a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapul, továbbá hogy a Bizottság által hivatkozott ítélkezési gyakorlat a jelen ügyben nem releváns.

A Bíróság álláspontja

- 75 Meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 76–78. pontjában a bányászati jogok meghosszabbításáról szóló megállapodások – köztük a 2005. évi megállapodás – megkötését szabályozó, a bányászati törvény 26/A. §-ának (5) bekezdéséből eredő jogi háttérrel elemezte.
- 76 A Törvényszék ennek érdekében megvizsgálta, hogy a bányajáradék mértékét objektív, minden potenciálisan érdekelt gazdasági szereplőre alkalmazandó kritériumoknak megfelelően rögzítették-e, vagy sem. Így a Törvényszék a megtámadott ítélet 76. pontjában mindenekelőtt emlékeztetett arra, hogy a bányászati törvény általános megfogalmazást tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy mely vállalkozások részesülhetnek a bányászati jogok meghosszabbításában. Ezt követően, ugyanezen ítélet 77. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy az a körülmény, hogy a MOL volt az egyetlen olyan vállalkozás, amely a szénhidrogének ágazatában meghosszabbítási megállapodást kötött, nem feltétlenül minősül a szelektivitásra utaló valószínűsítő körülménynek, mivel az ilyen megállapodás megkötésének alapjául szolgáló kritériumok objektívek, és minden, potenciálisan érdekelt gazdasági szereplőre alkalmazandók, és mert az egyéb megállapodások hiánya a vállalkozások azon saját döntéseiből is származhat, hogy nem kérik a bányászati jogok meghosszabbítását. Végül a megtámadott ítélet 78. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a 2005. évi megállapodás időtartamára rögzített megnövelt bányajáradék pusztán a bányászati törvény rendelkezéseinek alkalmazásából ered.
- 77 Ezen okfejtésekből következik, hogy a Bizottság tévesen értelmezi a megtámadott ítéletet, amikor azt kifogásolja, hogy a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az objektív kritériumok alkalmazása szükségképpen kizár bármilyen szelektív jelleget, következésképpen pedig figyelmen kívül hagyta azt az ítélkezési gyakorlatot, amely szerint adott támogatási program szelektív jellege nem zárható ki egyedül azon indokkal, hogy a kedvezményezetteket objektív kritériumok alapján jelölik ki (Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-409/00, EU:C:2003:92, 49. pont; GEMO-ítélet, C-126/01, EU:C:2003:622, 35. és 39. pont).
- 78 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy – mint azt a MOL állítja – a fenti ítéletek alapjául szolgáló ügyekben a Bíróság azt a kérdést vizsgálta, hogy az állami támogatási programok kedvezményezettjeit objektív kritériumok alapján jelölték-e ki, vagy sem. Így többek között a GEMO-ítéletben úgy ítélte

meg, hogy az említett program kedvezményezettjeinek a nemzeti törvényben rögzített objektív és látszólag általános kritériumok alapján történő kijelölése ellenére a program hatásai lényegében a tényésztők és a vágóhidak részére jelentettek előnyt.

- 79 Márpedig – mint azt a főtanácsnok az indítványának 91. pontjában megjegyezte – e kérdés a jelen ügyben nem merül fel, vagyis az említett ítéletekből eredő ítélkezési gyakorlat a jelen ügyben nem releváns.
- 80 Következésképpen az egyetlen jogalap második részét megalapozatlanként el kell utasítani.

Az egyetlen jogalap harmadik és negyedik részéről

- 81 Mivel az egyetlen jogalap harmadik és negyedik részének alátámasztása érdekében előadott érvelések szorosan kapcsolódnak egymáshoz, azokat együtt kell megvizsgálni.

A felek érvei

- 82 A Bizottság lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 64. és 65. pontjában úgy ítélte meg, hogy a szelektív előny fennállását nem lehet csupán abból a körülményből levezetni, hogy valamely gazdasági szereplő a többi gazdasági szereplőhöz képest kedvezőbb helyzetben van, mivel az érintett tagállam arra szorítkozott, hogy a piaci fejleményeket követve, objektíven igazolt módon gyakorolja a szabályozási hatáskörét.
- 83 A Bizottság szerint a Törvényszék ezáltal figyelmen kívül hagyta azt az ítélkezési gyakorlatot, amely szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából közömbös, hogy a szóban forgó intézkedés feltételezett kedvezményezettjének helyzete javult vagy romlott az idővel (Görögország kontra Bizottság ítélet, 57/86, EU:C:1988:284, 10. pont; Adria Wien Pipeline és Wierterdorfer & Peggauer Zementwerke ítélet, C-143/99, EU:C:2001:598, 41. pont).
- 84 A Bizottság szerint annak van jelentősége, hogy 2008. január 8-át követően a MOL volt az egyetlen vállalkozás, amely a szénhidrogénmezőkre alkalmazandó járadék mértékét illetően előnyben részesült.
- 85 Ezenkívül a Bizottság egyrészt azt állítja, hogy mivel az a változás, amelyről szó van, olyan jogszabály-módosításból áll, amelyről a tagállam belátása szerint dönthetett, a Törvényszék által alkalmazott megközelítés feljogosítja a tagállamokat arra, hogy az általuk alkalmazott módszerekre tekintettel a szelektivitás hiányára hivatkozzanak. Másrészt, a megtámadott ítélet 67. és 82. pontjában a Törvényszék a 2005. évi megállapodás, következésképpen pedig a vitatott intézkedés szelektív jellegének mérlegelését tévesen összekapcsolta az érintett tagállamnak az említett megállapodás megkötése során fennálló azon szándékával, hogy egy vagy több gazdasági szereplőt megvédjen a járadékok – a jelen ügyben a módosított bányászati törvénnyel kialakított – új rendszerének alkalmazásától.
- 86 A Bizottság szerint a Törvényszék ezáltal figyelmen kívül hagyta a Bíróság azon állandó ítélkezési gyakorlatát, amely szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése az állami beavatkozásokat a hatásaik szerint határozza meg, függetlenül a tagállamok által e beavatkozások végrehajtása érdekében alkalmazott technikáktól (lásd többek között: Belgium kontra Bizottság ítélet, C-56/93, EU:C:1996:64, 79. pont; Belgium kontra Bizottság ítélet, C-75/97, EU:1999:311, 25. pont; British Aggregates kontra Bizottság ítélet, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 89. pont; Bizottság és Spanyolország kontra Government of Gibraltar és Egyesült Királyság ítélet, C-106/09 P és C-107/09 P, EU:C:2011:732, 91., 92. és 98. pont).

- 87 A MOL úgy véli, hogy az egyetlen jogalap harmadik és negyedik részét el kell utasítani, mivel a Bizottság állításával ellentétben a megtámadott ítélet 64., 65., 67. és 82. pontja nem a szelektivitásra vonatkozik.

A Bíróság álláspontja

- 88 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 62. és 63. pontjában a Törvényszék emlékeztetett arra, hogy a vitatott intézkedés két elemből, vagyis a 2005. évi megállapodásból és a módosított bányászati törvényből áll, továbbá megállapította, hogy e megállapodás nem tartalmazott az EUMSZ 107. cikk értelmében vett támogatási elemet.
- 89 Ezzel összefüggésben a Törvényszék a megtámadott ítélet 64. pontjában mindenekelőtt úgy ítélte meg, hogy ha az állam valamely gazdasági szereplővel olyan megállapodást köt, amely nem tartalmaz az EUMSZ 107. cikk értelmében vett állami támogatási elemet, az a körülmény, hogy az ilyen megállapodás külső feltételei utóbb akként változnak, hogy a szóban forgó gazdasági szereplő a többi, hasonló megállapodást nem kötő gazdasági szereplőnél kedvezőbb helyzetbe kerül, nem lehet elegendő ahhoz, hogy a megállapodást és a külső feltételeinek utólagos módosítását együttesen állami támogatásnak lehessen tekinteni.
- 90 A Törvényszék ezt követően, a megtámadott ítélet 65. pontjában hangsúlyozta, hogy ha ez másképp lenne, akkor a valamely gazdasági szereplő által az állammal kötött minden olyan megállapodás, amely nem tartalmaz az EUMSZ 107. cikk értelmében vett támogatási elemet, minden esetben megkérdőjelezhető lenne, amikor a megállapodásban részes gazdasági szereplő működési környezetét képező piaci helyzet akként változik, hogy az a megtámadott ítélet 64. pontjában ismertetetthez hasonló előnyt biztosít e gazdasági szereplőnek, vagy amikor az állam a piaci fejleményeket követve, objektíven igazolt módon gyakorolja a szabályozási hatáskörét, mindamellett tiszteletben tartva az ilyen megállapodásból eredő jogokat és kötelezettségeket.
- 91 Végül a megtámadott ítélet 66. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az ilyen elemeknek a Bizottság által a vitatott határozatban megállapítottához hasonló társítása állami támogatásnak minősíthető, amennyiben a megkötött megállapodás kikötéseit az állam nem az általános hatályú jogszabályból eredő és valamennyi gazdasági szereplőre irányadó objektív kritériumok alapján, hanem szelektív módon kínálta fel egy vagy több gazdasági szereplőnek. A Törvényszék e tekintetben megállapította, hogy az a körülmény, hogy csupán egyetlen gazdasági szereplő kötött ilyen típusú megállapodást, nem elegendő a megállapodás szelektív jellegének alátámasztásához, mivel az ilyen körülmény többek között abból is következhet, hogy a többi gazdasági szereplőnek nem állt érdekében ilyen megállapodás megkötése.
- 92 Ezenkívül a Törvényszék a megtámadott ítélet 67. pontjában emlékeztetett a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatára, amely szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából egyetlen támogatási intézkedés több elem társításából is állhat, feltéve hogy ezek az elemek az időbeli sorrendjükre, a céljukra és a vállalkozás e beavatkozások időpontjában fennálló helyzetére tekintettel olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy nem lehet azokat elválasztani (Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság és társai és Bizottság kontra Franciaország és társai ítélet, C-399/10 P és C 401/10 P, EU:C:2013:175, 103. és 104. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 93 Ezzel összefüggésben a Törvényszék a megtámadott ítélet ugyanezen 67. pontjában hangsúlyozta, hogy az elemeknek a Bizottság által a vitatott határozatban hivatkozotthoz hasonló társítása állami támogatásnak minősíthető, amennyiben az állam a piacon már jelen lévő egy vagy több gazdasági szereplő védelmében jár el oly módon, hogy a megállapodás egész időtartamára garantált járadékmértékeket biztosító megállapodást köt velük, ennek során pedig az a szándéka, hogy a járadék

mértékének növelésével utólag oly módon gyakorolja a szabályozási hatáskörét, hogy a többi piaci szereplő hátrányos helyzetbe kerüljön, akár a megállapodás megkötésének időpontjában a piacon már jelen lévő gazdasági szereplőkről, akár pedig újabb gazdasági szereplőkről legyen szó.

- 94 A Törvényszék a megtámadott ítélet 68. pontjában úgy ítélte meg, hogy a fenti megfontolások alapján kell megvizsgálni, hogy a Bizottság a jelen esetben helyesen állapíthatta-e meg a vitatott intézkedés szelektív jellegét.
- 95 Az eddigiekből következik, hogy – mint azt a MOL is állítja – a megtámadott ítélet 64–67. pontjai önmagukban nem a 2005. évi megállapodás szelektivitásának vizsgálatára vonatkoznak, hanem azon releváns háttér kialakítására irányuló előzetes megfontolásoknak minősülnek, amelyre tekintettel a Törvényszék azt elemezte, hogy a Bizottság helyesen állapította-e meg a vitatott intézkedés szelektív jellegét.
- 96 Ugyanis, mint azt a főtanácsnok az indítványának 107. és 114. pontjában megjegyezte, ezen előzetes megfontolásokkal a Törvényszék a 2005. évi megállapodás és a módosított bányászati törvény között fennálló kapcsolatok azon kérdését szándékozott érinteni, amelyről a Bizottság a vitatott határozatban nem foglalt kifejezetten állást, konkrétabban pedig azt a körülményt szándékozott előtérbe helyezni, hogy az e két elem közötti időrendi és/vagy funkcionális kapcsolat hiányában ezen elemeket nem lehetett akként értelmezni, hogy egyetlen támogatási intézkedést képeznek.
- 97 Az említett előzetes megfontolásokkal tehát a Törvényszék a Bíróság által a Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság és társai és Bizottság kontra Franciaország és társai ítéletben (C-399/10 P és C-401/10 P, EU:C:2013:175) kialakított ítélkezési gyakorlat alkalmazására szorítkozott, amely ítéletre egyébként a Törvényszék a megtámadott ítélet 67. pontjában kifejezetten hivatkozott, és amely szerint, mivel az állami beavatkozások különböző formákat öltenek, és a hatásaik szerint kell azokat elemezni, nem zárható ki, hogy az állam több egymást követő beavatkozását az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából egyetlen beavatkozásnak kell tekinteni. Ez lehet a helyzet többek között akkor, ha az egymást követő beavatkozások – többek között az időbeli sorrendjükre, a céljukra és a vállalkozás ezen beavatkozások időpontjában fennálló helyzetére tekintettel – olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy nem lehet azokat elválasztani.
- 98 A Törvényszék a megtámadott ítélet 82. pontjában ugyanezt szem előtt tartva állapította meg, hogy egyrészt a bányajáradékok emelésére – amely 2008-ban lépett hatályba – a világpiaci árak emelkedésével összefüggésben került sor, másrészt pedig a Bizottság nem hivatkozott arra, hogy a 2005. évi megállapodást a bányajáradékok emelkedésére számítva kötötték volna meg, és ebből a Törvényszék azt vezette le, hogy az említett megállapodásnak és a bányászati törvénynek a társítása nem minősíthető az EUMSZ 107. cikk értelmében vett állami támogatásnak.
- 99 Ebből következik, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 64–67. és 82. pontjában levezetett okfejtés nem minősül téves jogalkalmazásnak.
- 100 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy nem lehet helyt adni a Bizottság azon állításának, amely szerint annak van jelentősége, hogy 2008. január 8-át követően a MOL volt az egyetlen vállalkozás, amely előnyben részesült. A jelen ügyben ugyanis nem kétséges, hogy – mint az a megtámadott ítélet 46. pontjából kitűnik – azt a kérdést, hogy a vitatott intézkedés szelektív jellegű-e, a felek kizárólag a 2005. évi megállapodásra, nem pedig a módosított bányászati törvényre tekintettel vitatták meg.
- 101 Az eddigi körülmények összességére tekintettel az egyetlen jogalap harmadik és negyedik részét megalapozatlanként el kell utasítani.
- 102 Mivel a Bizottság által az egyetlen fellebbezési jogalapjának alátámasztása érdekében előadott érvek közül egyiknek sem lehet helyt adni, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

¹⁰³ A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a MOL kérelmének megfelelően kötelezni kell a jelen eljárás költségeinek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások